

Korte studies in Mattheüs (31)

De Heerser in Israël (1)

Nadat de Heere geboren was kwamen er wijzen (*magoi*) uit het oosten in Jeruzalem. Zij kwamen om de pasgeboren Koning te aanbidden. Hoeveel wijzen er waren staat er niet. Wat er wel staat is dat zij de hele stad in beroering brachten met hun vraag. Waar is Hij geboren? We hebben Zijn ster in het oosten gezien. Het eerste wat Herodes deed was de overpriesters en de schriftgeleerden van het volk bijeenbrengen om een antwoord op die vraag te krijgen. Waar zou de Messias geboren worden?

Voor de wijzen was het logisch dat zij naar Jeruzalem waren gekomen. Dat was immers de hoofdstad van Israël. Daar zetelde de koning. Voor de wijzen was het niet meer dan vanzelfsprekend dat zij juist daar naar de pasgeboren Koning zouden zoeken.

Vervolgens was het voor Herodes logisch dat hij navraag deed bij de overpriesters en de schriftgeleerden. Zij waren het immers die claimden de Joodse wijsheid in pacht te hebben. Dát Herodes hen nodig had voor het antwoord op de eenvoudige vraag zegt overigens wel iets over de bedroevende Schriftkennis van deze monarch. De Bijbel was duidelijk niet iets waar hij zich dagelijks mee bezig hield. Iets was wél verwacht werd van een koning in Israël! (Deut. 17:18, 19).

Het antwoord wat Herodes kreeg was zo eenvoudig als de vraag: Bethlehem. Bethlehem was de stad van David. De Messias zou de Zoon van David zijn. Zo begon Mattheüs ook met zijn Evangelie: 'Jezus Christus, de Zoon van David.' (Mat. 1:1). Dan was er ook niet veel meer voor nodig om daaruit af te leiden dat Hij in de stad van David geboren zou worden.

De overpriesters en schriftgeleerden gaven Herodes dus als antwoord:

'In Bethlehem in Judea'. (Mat. 2:5).

De woorden die dan volgen zijn denk ik niet door de overpriesters en schriftgeleerden gesproken, maar zijn een toevoeging van Mattheüs zelf om ons weer op een Schriftgedeelte te wijzen waarin we weer meer over de geboren Koning kunnen lezen.

'Want zo staat het geschreven door de profeet: En u Bethlehem, land van Juda, bent beslist niet de minste onder de vorsten van Juda, want uit u zal de Leidsman voortkomen, Die Mijn volk Israël weiden zal.' (Mat. 2:5, 6).

De overpriesters en schriftgeleerden zeggen dus alleen: in Bethlehem in Judea. Mattheüs geeft ons daar vervolgens commentaar op door ons op een Schriftgedeelte te wijzen wat hij belangrijk vindt. De reden waarom ik dit denk, en waarom het belangrijk is om het zo te lezen, word je in deze en de volgende studie hoop ik duidelijk.

Mattheüs volgt in het eerste gedeelte min of meer de Hebreeuwse tekst van Micha 5:1. Hij stopt echter halverwege en gaat vervolgens over naar vers 3. 'Die Mijn volk Israël weiden zal' vind je niet in Micha 5:1, maar pas in het derde vers.

'En Hij zal staan en hen weiden in de kracht van de HEERE, in de majesteit van de Naam van de HEERE, Zijn God.' (Micha 5:3).

Dit soort 'kleine' dingen zijn belangrijk om op te merken. Mattheüs kende de Schriften die hij citeerde heus wel. We hoeven echt niet bang te zijn dat hij zich vergiste. Hij deed dit met een doel. Hij wil ons ergens opmerkzaam op maken. Als er iets is wat we uit de vorige studies over Immanuël geleerd hebben is het wel dat we een tekst nooit zonder zijn context moeten lezen. Als Mattheüs Micha 5:1 en 3 aanhaalt is het tamelijk zinloos om alleen die tekst in onze Bijbels op te zoeken. Mattheüs zegt als het ware tegen ons: lees heel Micha 5. Of beter nog: lees de hele profeet Micha!

In de eerste plaats zal het je opgevallen zijn bij het lezen van Micha 5 dat er nogal wat overeenkomsten zijn met Jesaja 7 tot en met 12, het gedeelte wat we bestudeerden naar aanleiding van de vorige tekst die Mattheüs uit de Schriften van Israël aanhaalde, namelijk Jesaja 7:14.

Laten we daar eerst naar kijken.

Micha 5:2 spreekt over een vrouw die baart.

'Daarom zal Hij hen overgeven tot de tijd dat zij die baren zal, gebaard heeft,. Dan zal de rest van Zijn broeders Zich bekeren met de Israëlieten.' (Mic. 5:2).

Dat staat er een beetje cryptisch, maar ik zal er nog op terugkomen. Voorlopig leggen we alleen het verband met Jesaja 7:14; 8:3 en 9:5.

Jesaja 9 zegt ons dat het Kind dat geboren zou worden de Vredevorst (*Sar Shaloom*) zou zijn. Micha zegt ons dat Hij een Heerser zal zijn. En in 5:4:

'En Hij zal Vrede [shaloom] zijn.' (Mic. 5:4).

De rol van Assyrië is ook weer prominent aanwezig net als in Jesaja 7-12.

'Wanneer Assur in ons land zal komen' (Mic. 5:5).

'Zij zullen het land van Assur weiden met het zwaard' (Mic. 5:5).

Ook het overblijfsel van Jakob zien we hier tweemaal terug. Denk nog even terug aan Schear Jaschub uit Jesaja 8.

'Het overblijfsel van Jakob zal zijn te midden van vele volken als dauw van de HEERE' (Mic. 5:6)

'Ja, het overblijfsel van Jakob zal onder de heidenvolken zijn, te midden van veel volken, als een leeuw onder de dieren van het woud' (Mic. 5:7).

Het lijkt mij dat dat het citaat van Micha 5:1 een logisch vervolg was op het citaat van Jesaja 7:14. Dat soort dingen gaan we alleen zien als we naar de gehele context kijken en niet alleen naar de aangehaalde tekst zelf.